

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1998-1999

21 april 1999

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUURBEHOUD

Vraag om uitleg van de heer Jacky Maes tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkselling, over de grensoverschrijdende samenwerking tussen Vlaanderen en Noord-Frankrijk inzake bescherming en beheer van de natuurlijke kustmilieus

Vraag om uitleg van de heer Jos Stassen tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de mogelijke bodemvervuiling in de "Groene Vlasdam" in Lokeren

Vraag om uitleg van de heer Peter Vanvelthoven tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de sanering van de voormalige PRB-site te Lommel

Vraag om uitleg van de heer Paul Van Grembergen tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het vliegveld te Ursel

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Woensdag 21 april 1999

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Jef Van Looy

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.20 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jacky Maes tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de grensoverschrijdende samenwerking tussen Vlaanderen en Noord-Frankrijk inzake bescherming en beheer van de natuurlijke kustmilieus

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Maes tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de grensoverschrijdende samenwerking tussen Vlaanderen en Noord-Frankrijk inzake bescherming en beheer van de natuurlijke kustmilieus.

De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de natuur houdt niet op aan de grenzen. Natuurbeheer en natuurbescherming zijn meer dan ooit grensoverschrijdende aangelegenheden. Samen met het water van de Maas, de Schelde en de Noordzee zijn ook de verontreiniging en de oplossingen daarvoor grensoverschrijdend.

Dat geldt ook voor de bescherming en het beheer van de kustduinen, die niet stoppen aan de grens in Adinkerke of De Panne, maar tot ver in Frankrijk lopen. De Franse staatsdiensten Conservatoire du Littoral en Direction de l'Environnement van het Departement du Nord zijn reeds lang vragende partij voor een grensoverschrijdende bescherming, en voor een samenwerking met Vlaanderen en de provincie West-Vlaanderen. Het betreft vooral bescherming, beheer en natuureducatieve en passief-recreatieve inrichtingen voor de kustduinengordel

tussen Duinkerke en Nieuwpoort. Deze vraag bestaat sinds 1996 en samenwerking zou niet alleen goed zijn voor het natuurbeheer, maar ook voor het toerisme in het algemeen.

Het provinciebestuur van West-Vlaanderen is de derde belanghebbende partij. Het werd betrokken bij de voorbereidende besprekingen en keurde reeds in mei 1998 het ontwerp van protocol goed, dat door de Franse en Vlaamse administraties werd uitgewerkt.

Zowel de Franse actoren – het Conservatoire du Littoral en het Departement du Nord – als de provincie West-Vlaanderen zijn er dus klaar voor. Het Vlaams Gewest blijft echter achterop hinken. Sinds april 1998 is er nochtans een gunstig advies van de Inspectie van Financiën. Toch neemt de regering vooralsnog geen standpunt in.

Daarenboven wordt het ontwerp van protocol gesteund door actie 137 van het Vlaams Milieubeleidsplan. Deze actie is er vooral op gericht de grensoverschrijdende samenwerking ten behoeve van de grensoverschrijdende natuurgebieden sterk te promoten. Het MINA-plan 2 is wel goedgekeurd door de regering. Dit is een voorbeeld van Vlaanderen op zijn smalst.

Vandaar mijn bekommernis en mijn vragen. Waarom werd het ontwerp van protocol nog niet geagendeerd door de Vlaamse regering ? Bent u van plan dit protocol nog voor het einde van deze regeerperiode te ondertekenen ? Zo niet, wat is daar dan de reden voor ?

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Mijnheer de voorzitter, collega's, ook ik moet vaststellen dat er inderdaad tijd verloren is gegaan door te trage openvolging van de verschillende stappen. Ik geef dat

Kelchtermans

graag toe. De zaak werd in het begin van dit jaar gereactiveerd. Vanaf dat moment werd de procedure stap voor stap gevolgd.

De procedure op zich is tamelijk gecompliceerd. Bij onderhandelingen met de Franse overheid, zoals nu over het ontwerp van protocol voor de grensoverschrijdende samenwerking, moet de functioneel bevoegde minister ze via een mededeling bekend maken aan de Vlaamse regering. Dit gebeurt, ingevolge de Gedragscode voor het sluiten van verdragen en internationale overeenkomsten door de Vlaamse regering of door een of meer van haar leden, na overleg met de minister-president van de Vlaamse regering, tevens Vlaams minister van Buitenlandse Aangelegenheden, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie. Dat is allemaal gebeurd.

Als die onderhandelingen hebben geleid tot eensgezindheid omtrent de definitieve tekst van het protocol, moet deze tekst, opnieuw op voordracht van de functioneel bevoegde minister en na overleg met de minister bevoegd voor het buitenlands beleid, worden voorgelegd aan de Vlaamse regering. Pas na toestemming van de Vlaamse regering kan het protocol door mij worden ondertekend.

Deze procedure werd gevolgd. Het ontwerp van protocol werd megedeeld aan de Stuurgroep geïntegreerd kustzonebeheer en werd besproken in hun vergadering van 22 januari 1999. Daarna werd het dossier systematisch gevolgd. Op 14 april 1999 werden de documenten voor akkoord en voor mededeling aan de Vlaamse regering gezonden aan de minister-president. Volgens de vooropgestelde timing zullen nog voor 1 juni stappen worden gezet om de procedure tot ondertekening van het protocol af te ronden.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Mag ik hieruit besluiten dat het protocol nog voor het einde van deze regeerperiode wordt ondertekend ?

Minister Theo Kelchtermans : Ja.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos Stassen tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de mogelijke bodemvervuiling in de "Groene Vlasdam" in Lokeren

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Stassen tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de mogelijke bodemvervuiling in de "Groene Vlasdam" in Lokeren.

De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de Groene Vlasdam is geen mooi dossier, in al zijn aspecten. Het deel van het dossier dat ik hier vandaag bovenhaal is dan nog een van de minder belangrijke. De problemen situeren zich immers vooral op het vlak van de huisvestingsproblematiek. De kwaliteit van de werken is zodanig laag dat er moet worden opgetreden. Ik stel deze vraag echter omdat het ook belangrijk is duidelijkheid te krijgen over de mogelijke bodemverontreiniging in de Groene Vlasdam.

De Groene Vlasdam is een huisvestingsproject dat werd opgesteld door de vorige minister van Huisvesting, de heer De Batselier. Hij richtte Domus Flandria op, waarbij een aantal privé-makelaars sociale woningen hebben gebouwd. De privé-ondernemer BAM Vastgoedontwikkeling had de Groene Vlasdam aanvankelijk bedoeld als louter privé-initiatief. Later werd het project geïntegreerd in Domus Flandria omdat de ondernemer de huizen anders niet kwijtraakte. Er werden subsidies versprekt voor een lening van 900 miljoen frank, wat niet weinig is, en deze firma diende al bij al een behoorlijk project in.

Bij de start van de werkzaamheden, tijdens de vorige regeerperiode, luidde Agalev de noodklok over de bodemkwaliteit van het oude industrieterrein waar het project werd opgezet. We hadden aanwijzingen voor heel zware bodemverontreiniging. Tijdens het onderzoek dat daarnaar werd gevoerd kon die verontreiniging echter niet worden vastgesteld. Agalev heeft zich toen in het openbaar verontschuldigd omdat niet kon worden bewezen wat nochtans duidelijk werd vermoed.

Sinds 1997 is bij elke verkoop van een woning een bodemattest vereist. Nu bleek dat een aantal bewoners van de Groene Vlasdam heel wat moeilijkheden ondervonden bij het verkrijgen van zo een bodemattest. Een lange wachttijd, tot meer dan zes maanden na het verlijden van de verkoopakte, was

Stassen

geen uitzondering. Dat was niet alleen te wijten aan administratieve vertragingen. In een brief van 17 september 1997 heeft OVAM duidelijk laten weten dat er wel degelijk bodemverontreiniging was op het terrein, hoewel de precieze kwaliteit nog niet gekend was.

Vreemd is ook dat een aantal bodemattesten bij de milieudienst van Lokeren de kwalificatie 'ernstige bedreiging' meekregen, terwijl diezelfde bodemattesten bij de aanhechting aan de verkoopakte een kwalificatie 'veilig' kregen. Na onderzoek verklaarde de OVAM dat dit te wijten was aan een administratieve fout. Dat is natuurlijk mogelijk, maar het is toch een vrij rare constructie.

Er werd een bewonerscomité opgericht in de Groene Vlasdam omdat er een hele reeks problemen waren. De bodemvervuiling was een van de minder grote problemen, dat echter wel moest worden aangepakt. Het comité stuurde een brief naar de OVAM om uitleg te vragen over een aantal zaken, waaronder het feit dat de OVAM had aanbevolen het grondwater van een bepaald deel van de Groene Vlasdam om de zes maanden te laten analyseren. Er werd gevraagd naar de ernst van de vervuiling met koolwaterstoffen, en of er beperkingen zouden worden opgelegd inzake grondwatergebruik en gebruik van groenten en fruit uit de eigen tuin.

Tevens werd gevraagd wie de analyses moest betalen. Er werden immers peilbuizen in de grond gestopt, waar echter weinig mee gebeurde. Daarom hebben de bewoners op eigen kosten een aantal zaken laten analyseren en de gegevens doorgegeven aan de OVAM, wetende dat dit geen officiële onderzoeken waren omdat ze niet door erkende organisaties waren uitgevoerd.

In een brief van 12 maart gaf de OVAM enkele antwoorden. Daarin werd gezegd dat uit bodemonderzoek is gebleken dat het niet om een ernstige vervuiling gaat en dat er geen bezwaar was tegen gebruik van groenten of fruit uit de eigen tuin. Ondanks dat positieve antwoord heeft de OVAM een aantal vragen echter niet beantwoord. Wat is de kwaliteit van de vervuiling? Wat is de samenstelling van de koolwaterstoffen? Wie is verantwoordelijk voor de zesmaandelijks analyses van de reststoffen in de daarvoor geplaatste peilbuizen: OVAM, de mensen die daar wonen, de vroegere eigenaar of de projectontwikkelaar? Men vroeg ook een antwoord op de problemen met de bodemattesten. Is dit een puur administratief probleem of

zit er meer achter? OVAM heeft daar tot nog toe geen antwoord op gegeven.

De Groene Vlasdam kampt met ernstige problemen, onder andere met de huisvesting. Voor de bewoners moet er nu duidelijkheid komen over de milieukwaliteit van de bodem. Zijn er voldoende gegevens bekend om een correct beeld te krijgen van de milieukwaliteit van de bodem in de Groene Vlasdam? Bij de recente aankoop van een aantal woningen in het noordelijk gelegen C-gedeelte zijn een aantal problemen gerezen. Wat zijn de oorzaken van de problemen met de bodemattesten? Wie is nu verantwoordelijk voor de uitvoering en betaling van de zesmaandelijks analyses?

In een aankoopakte van 19 november 1996 staat de zin 'nemen de kopers de risico's voor eventuele bodemverontreiniging en zowel de schade als de kosten die eruit voortvloeien, op zich'. Met deze tekst in een aankoopakte op een moment dat men er al veel problemen ondervindt, wordt men dubbel ongerust. Wat betekent deze zin? Kunnen de eventuele kosten voor een bodemsanering werkelijk op de kopers worden verhaald?

Ik heb vandaag nog met een aantal mensen uit de Groene Vlasdam gebeld. Iemand vertelde me dat hij een vijver had aangelegd in zijn tuin. Hij kon niet zien of de bodem verontreinigd was, maar had wel veel stenen, papier, plastic, buizen en kabels bovengehaald. Men heeft de bodem misschien wel scheikundig gesaneerd, maar deze zit nog vol met bouwafval van een fabriek die men er heeft afgebroken. Die fabriek is gewoon een meter onder de grond gestopt. Het terrein werd zo vol gebouwd dat er maar een paar vierkante meter te saneren valt.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : In 1993 werd een bodemonderzoek uitgevoerd op de site Groene Vlasdam in Lokeren. Hierdoor werd een verontreiniging met minerale olie vastgesteld. Alhoewel het bodemsaneringsdecreet nog niet was goedgekeurd, heeft de OVAM, binnen het kader van de bevoegdheden die haar op saneringsvlak in het afvalstoffendecreet waren toebedeeld, verder gehandeld. Er werd een karakterisering van het olieslib en een afbakening van de verontreiniging opgesteld. Op basis hiervan werd in juli 1994 overgegaan tot sanering, waarbij 750 kubieke meter verontreinigde grond werd afgevoerd. Er bleef een restfractie aanwezig. Deze werd niet gesaneerd, gelet op het Batneec-principe: de beste beschikba-

Kelchtermans

re techniek die geen onredelijk hoge kosten met zich meebrengt. Bovendien hield deze resterende verontreiniging geen risico in. Het ging immers om een zware oliefractie die aan een kaolinitklei was geadsorbeerd.

Op 26 maart 1997 werd in opdracht van de bouwpromotor een oriënterend bodemonderzoek opgesteld door een erkend bodemsaneringsdeskundige. Dit onderzoek bevestigde de vroegere vaststellingen. Op een aantal percelen is er een historische bodemverontreiniging, maar gelet op de kenmerken van de bodemverontreiniging en de functie van het terrein is er geen sprake van een ernstige bedreiging in de zin van het bodemsaneringsdecreet. Rekening houdend met de restfractie aan olie werd aanbevolen om op periodieke basis een grondwatercontrole uit te voeren. Dat werd ook aan de bouwpromotor voorgesteld. Een dergelijke controle wijst uit dat er geen problemen zijn voor de volksgezondheid. Indien er geen bijkomende verontreinigingsbronnen op het terrein zijn, wordt verwacht dat de resultaten van het onderzoek uit 1997 geldig blijven. De problemen met het bouwafval zijn typisch voor dit soort bouwerven. Dit afval houdt echter geen risico in voor de volksgezondheid.

De oorzaak van de problemen die sommige bewoners hadden met het verkrijgen van de bodemattesten – tot 6 maanden vertraging – ligt in de inwerkingtreding van het bodemsaneringsdecreet en het Vlarebo. Hierdoor werd een oriënterend bodemonderzoek verplicht voor de overdracht van een risicogrond. Het vermelde onderzoek werd op 4 april 1997 bij de OVAM ingediend. Op 6 april werden de originele kadastrale leggers op verzoek van de OVAM toegevoegd. De bodemattesten werden binnen de wettelijk voorziene periode na deze datum afgeleverd.

In eerste instantie werden inderdaad foutieve bodemattesten afgeleverd die een 'ernstige aanwijzing van een ernstige verontreiniging' vermeldden. De OVAM geeft dit toe. Deze attesten waren nog gebaseerd op de situatie voor de sanering in 1994. Nadien werden echter wel correcte bodemattesten afgeleverd, die alle vorige attesten vervangen.

Er werd aangeraden een zesmaandelijks bemonstering van het grondwater uit te voeren. Dit was echter geen verplichting. Er werd dus niemand aangesteld om deze bemonstering uit te voeren of te betalen. Men kan discussiëren over wie dit eventueel ten laste zou moeten nemen. Rekening hou-

dend met de restfracties werd gesuggereerd dat de bouwpromotor op periodieke basis een grondwatercontrole zou uitvoeren. Aan de bewoners wordt dit ook aangeraden. Men kan moeilijk eisen dat de overheid deze taak op zich neemt. Logischer zou zijn dat de overdrager en de eigenaar een overeenkomst afsluiten. De eigenaar zou dan uitmaken op wiens kosten de sanering moet gebeuren. Er is echter geen verplichting. Men ging ervan uit dat er geen verontreiniging kon worden vastgesteld. Om alle onrust weg te nemen werd gesuggereerd regelmatig een bemonstering te doen en eventueel bijkomende maatregelen te nemen. Er is inderdaad niets bepaald over wie de kosten moet dragen.

Indien uit een oriënterend en een beschrijvend bodemonderzoek dat wordt uitgevoerd naar aanleiding van een overdracht van een perceel een bodemverontreiniging wordt vastgesteld die aanleiding geeft tot het uitvoeren van bodemsaneringswerken, dan is de overdrager saneringsplichtig. De kosten kunnen wel worden verhaald op de saneringsaansprakelijke. Dit is degene die de eerste overdracht heeft gedaan, tenzij er een historische verontreiniging is.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : De verkoper is dus eigenlijk verantwoordelijk voor de zesmaandelijks analyses, ook al werd hem dit niet echt opgedragen. De zin die ik heb voorgelezen, namelijk dat de kopers de risico's voor eventuele bodemverontreiniging en de schade en de kosten die daaruit voortvloeien op zich nemen, klopt dus niet volgens het bodemsaneringsdecreet. Als ik u goed begrijp, dan blijft degene die overdraagt, de verantwoordelijke ?

Minister Theo Kelchtermans : Hij blijft de verantwoordelijke, die op zijn beurt de vorige moet aanspreken.

De heer Jos Stassen : Dus klopt de zin in de aankoopakte niet ?

Minister Theo Kelchtermans : Ik zal dit voorleggen aan de juridische dienst van de OVAM en u een schriftelijk antwoord bezorgen. De saneringsaansprakelijke is in feite degene die de verontreiniging heeft veroorzaakt. Het kan zijn dat men enkele stappen moet zetten om bij hem aan te belanden.

De heer Jos Stassen : Maar de koper is dus niet aansprakelijk.

Minister Theo Kelchtermans : Neen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Peter Vanvelthoven tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de sanering van de voormalige PRB-site te Lommel

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vanvelthoven tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de sanering van de voormalige PRB-site te Lommel.

De heer Vanvelthoven heeft het woord.

De heer Peter Vanvelthoven : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, tijdens een recent bezoek van de minister-president aan de regio rond Mol naar aanleiding van de sluiting van Verlipack en het probleem bij Glaverbel verklaarde deze nog tijdens deze kabinetsperiode, die toch ten einde loopt, werk te willen maken van een gewestplanherziening. Deze herziening zou nieuwe industrie- gronden in de Kempen en Noord-Limburg moeten creëren. De minister-president stelde dat de nood aan dergelijke terreinen in deze regio bijzonder groot is. Recent deelde Vlaams minister van Economie Van Rompuy mee dat er een Vlaamse subsidie wordt toegekend voor de uitbreiding van het industrieterrein Balendijk in het Nolimpark te Lommel.

Naast voornoemde uitbreiding is op het Lommelse en Balense grondgebied nog een enorm industrieterrein van bijna 300 hectare ter beschikking. Het betreft de voormalige PRB-site. Op 31 januari 1998 heeft Demico de demilitarisatie van dat terrein beëindigd. Aansluitend daarop zou Balim, de eigenaar van het terrein, in overleg met de OVAM en conform het bodemsaneringsdecreet, willen overgaan tot de bodemsanering van die terreinen. Die terreinen zijn gelegen in de onmiddellijke omgeving van de IJzeren Rijn en het kanaal van Beverlo. Er is ontsluiting via diverse wegen. Deze terreinen zijn ideaal gelegen als industriezone, namelijk tussen de Eindhovense industriezone en de dubbele pool Hasselt-Genk.

Mijnheer de minister, het provinciebestuur van Limburg, de GOM en de beleidsgroepen van het Limburgplan, waarvan uzelf deel uitmaakt, zijn allemaal overtuigd van de noodzaak om dat industrieterrein op die plaats uit te bouwen. Maar alvo-

rens men kan overgaan tot de aankoop van die industrieterreinen moet natuurlijk eerst de bodemsanering komen. In dit verband kondigde de minister-president twee tot drie maanden geleden aan dat hij eind januari, begin februari overleg zou plegen met de OVAM over de sanering van die terreinen. We wachten daar nu al een hele tijd op, maar vernamen er niets meer over. Vandaar dat ik graag van u wil vernemen hoe lang we nog moeten wachten op de bodemsanering die de ontwikkeling van die PRB-site verhindert.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : In de eerste plaats moet worden vermeld dat de NV Balim, de huidige eigenaar van de terreinen, slechts voor een deel van de terreinen aan de OVAM melding heeft gemaakt van zijn bedoeling om tot overdracht over te gaan, zoals artikel 37 van het bodemsaneringsdecreet bepaalt. Het betreft hier de zogenaamde driehoek in Balen, waarvoor de OVAM bodemattesten heeft afgeleverd.

Voor het overige gedeelte moet een onderscheid worden gemaakt tussen het opslagterrein, volledig gelegen in Lommel, en het productieterrein, gelegen in Lommel en Balen. Voor beide terreinen stelde de OVAM vast dat de aanwezige historische verontreiniging inderdaad een ernstige bedreiging vormt, maar dat de oorsprong van de risicovolle verontreiniging verschilt naargelang het terrein.

De historische verontreiniging op het opslagterrein in Lommel is voor het grootste gedeelte totstandgekomen op andere gronden. Dit betekent dat voor de overdrager van die gronden geen saneringsverplichting geldt. Men kan dus tot overdracht overgaan. Het bodemsaneringsdecreet vormt geen belemmering voor de overdracht van deze gronden, wat natuurlijk niet belet dat ze moeten worden gesaneerd. Maar daartoe moet men de saneringsaansprakelijke aanspreken.

Voor het productieterrein is de verontreiniging wel op de gronden zelf totstandgekomen. In overeenstemming met het bodemsaneringsdecreet moet de overdrager dus eerst een bodemsaneringsproject voorleggen aan de OVAM, financiële zekerheden stellen en een verbintenis tot uitvoering van de saneringswerken aangaan, alvorens de overdracht kan plaatsvinden. Volgens de informatie die Balim heeft overgemaakt aan de OVAM, zal een dergelijk bodemsaneringsproject medio 1999 worden opgesteld.

Kelchtermans

Er is dus een algemene verontreiniging, maar de aanpak bij de overdracht is verschillend. Voor de productiegronden is er sprake van een andere procedure : er kan maar worden overgedragen op het ogenblik dat er is gesaneerd. Bij de andere gronden, die de gevolgen dragen van deze productie en dus ook verontreinigd zijn, kan de overdracht wel plaatsvinden. Als er moet worden gesaneerd, dan moet de saneringsaansprakelijkheid worden vastgesteld.

De voorzitter : De heer Vanvelthoven heeft het woord.

De heer Peter Vanvelthoven : U zegt dat Balim in het midden van 1999 een bodemsaneringsproject zal opstellen en dit aan de OVAM zal overmaken. Dat heeft alleen betrekking op het productieterrein. Heeft Balim aan de OVAM zijn intenties bekendgemaakt in verband met de andere terreinen ?

Minister Theo Kelchtermans : Bij mijn weten niet. We weten alleen dat de NV Balim slechts voor een gedeelte van de terreinen melding maakt van overdracht.

De heer Peter Vanvelthoven : Voor een industriezone is een dergelijk opslagterrein immers van belang. Overnemers zullen slechts geïnteresseerd zijn indien ook dat terrein is gesaneerd.

Minister Theo Kelchtermans : Ik zal de kadastrale percelen opvragen bij de OVAM en u die informatie bezorgen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Paul Van Grembergen tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het vliegveld te Ursel

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Grembergen tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het vliegveld te Ursel.

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de activiteiten op het

militair vliegveld van Ursel blijven een aanzienlijke lawaaihinder veroorzaken voor de omwonenden. In feite zou dit bijna een stiltegebied moeten zijn wat de natuurlijke invulling betreft. Maar we maken ons terzake zeker geen illusies. Het gaat hierbij niet zozeer om de militaire vluchten – dit is en blijft immers een militair domein – maar om de burgerlijke vliegactiviteiten die er worden georganiseerd. De geldende normen inzake geluidshinder worden blijkbaar niet altijd nageleefd door de sportvliegers die tijdens weekends en op wettelijke feestdagen gebruik mogen maken van dit vliegveld.

Ook in de Kamer van Volksvertegenwoordigers werden hier reeds vragen over gesteld, maar dan vanuit het perspectief van het militaire domein, waarvoor de minister van Landsverdediging de politieke verantwoordelijkheid draagt. Volgens de regels is het verboden op te stijgen na 20 uur en te circuleren boven of rond het militair domein. Daarnaast wordt het aantal opstijgingen beperkt tot maximaal vijftien per uur. In een straal van acht kilometer rond wat men het Air Field Reference Point noemt, mag er geen acrobatie worden uitgevoerd. Tot slot is er een absoluut verbod om daar te vliegen met modelvliegtuigen.

Het ministerie van Landsverdediging kijkt toe op de naleving van de uitgevaardigde maatregelen. De federale minister van Defensie zei ook duidelijk dat er voor hem momenteel geen sprake van was dat men van het militair domein ook gebruik zou mogen maken voor burgerlijke doeleinden. Dit is dus het standpunt van de federale regering.

Mijnheer de minister, natuurlijk hebben ook wij vanuit onze eigen bevoegdheden de mogelijkheid om onze verantwoordelijkheid in deze zaak op te nemen. Daarom heb ik voor u de volgende vragen. Ten eerste, bent u op de hoogte van de overtredingen van de normen inzake geluidshinder in de nabijheid van het vliegveld van Ursel ? Zo neen, lijkt het dan toch niet aangewezen, gezien de talrijke klachten, om daar metingen te laten verrichten ? Zo ja, welke sancties worden er dan genomen tegen de overtreders ?

Ten tweede, overweegt u een verbod op burgerlijke vliegactiviteiten in Ursel, gezien de geluidshinder voor de omwonenden en het natuurlijke karakter van het domein waarin het vliegveld is gelegen ? Zo neen, waarom niet ? Zo ja, over welke mogelijkheden beschikt u dan om een dergelijk vliegverbod uit te vaardigen ?

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Ik wil een korte opmerking maken. In de laatste herziening van Vlarem zijn de luchthavens opgenomen als hinderlijke inrichting. Als ik me niet vergis, geldt dit echter niet voor militaire luchthavens.

Minister Theo Kelchtermans : Dat is inderdaad zo.

De heer Johan Malcorps : Dit is dus inderdaad wel een probleem. Een aantal militaire luchthavens wordt gedeeltelijk – of volledig – gebruikt voor burgerlijke of recreatieve doeleinden. Op termijn moet men die misschien toch ook als hinderlijke inrichting behandelen, zodat er op gewestelijk niveau eventueel maatregelen kunnen worden genomen.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Mijnheer Van Grembergen, de problemen zijn mij wel degelijk bekend. De vraag is alleen hoe men daartegen kan optreden. Het gaat hier om een moeilijke zone tussen federale en regionale bevoegdheden in. Dat maakt het ons zeer moeilijk – zo niet onmogelijk – om daarin zelf te bepalen wat kan en wat niet kan.

In Vlarem zijn vliegvelden nu inderdaad als hinderlijke inrichting opgenomen. Vroeger was dat niet het geval. Ik wil er wel op wijzen dat de Vlarem-reglementering pas ingaat vanaf 1 mei. Er bestond vroeger ook geen geluidsnormering voor de exploitatie van vliegvelden. Vooraleer deze Vlarem-reglementering van kracht wordt, kunnen er terzake geen normen worden gesteld. De vliegtuigen zelf zijn wél onderworpen aan geluidsnormen. Dat zijn federale normen. De omgeving van het vliegveld viel echter niet onder die normen. Het KB dat de geluidsactiviteiten regelt, vertrekt eigenlijk van muziek geproduceerd via versterkers. Zelfs fanfares zijn dus niet onderworpen aan geluidsbepalingen. Het KB geldt alleen als men met geluidsversterking werkt, maar het geldt dus niet voor vliegvelden.

Vanaf 1 mei 1999 geldt dus wel de indeling als hinderlijke inrichting van Titel I van de Vlarem-reglementering. Dit werd goedgekeurd op 12 januari van dit jaar. De vliegvelden hebben zes maanden de tijd om aan die bepalingen te voldoen. De vereiste milieuvergunning geldt slechts voor een militair vliegveld voor zover deze milieuvergunningplicht verenigbaar is met de militaire wetgeving terzake. De militaire overheid heeft dus eigenlijk het laatste woord.

Dit frustreert ons uiteraard. We hebben dit ook al bij andere voorbeelden van omgevingshinder op deze wijze verwoord. Het is eigenlijk niet aanvaardbaar dat op die manier het karakter 'militair vliegveld' eenzijdig wordt verruimd naar recreatie, enzovoort. Dit lijkt inderdaad niet echt logisch.

Ik kan natuurlijk ook niet ontkennen dat de nieuwe Vlarem-rubriek alleen voor de burgerluchtvaart geldt. Verder reiken onze bevoegdheden immers niet. Ik citeer : 'De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op de inrichtingen bedoeld in rubriek 57 van de indelingslijst. Ze zijn niet van toepassing op militaire vliegvelden.'

We kunnen wel voorstellen om samen met Landsverdediging naar een soort protocolovereenkomst te streven. De federale minister verwijst immers zelf naar een aantal afspraken. Die afspraken zijn wel nogal eenzijdig gemaakt tussen de militaire overheid en de omgeving. Het Vlaams Gewest zou dus met de militaire overheid, en in overleg met de lokale overheden, in een protocol kunnen bepalen wat kan en wat niet kan. Ik stel immers vast dat er soortgelijke klachten zijn in de verschillende gemeenten met militaire domeinen waar sporadisch ook andere activiteiten plaatsvinden.

Er is momenteel zo een protocol in voorbereiding rond natuurbeheer van militaire domeinen. Dit is bijna volledig rond. De militaire overheid aanvaardt dat er vanuit het Vlaams Gewest beheersmatig belangrijke initiatieven worden genomen in de militaire domeinen. De Vlaamse regering zal dit volgende week goedkeuren. Een soortgelijk protocol is dus zeker wel wenselijk voor deze problematiek. We zullen in ieder geval contact opnemen met de minister van Landsverdediging om voor de verschillende betrokken militaire domeinen tot dergelijke protocollen ad hoc te komen, in samenspraak tussen het Vlaams Gewest en de lokale overheden.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de minister, ik ben het volledig eens met de algemene filosofie die u hier naar voren brengt. Ik heb het dan niet alleen over de militaire vliegvelden, maar ook over de militaire domeinen in het algemeen. In dit parlement is iedereen het erover eens dat een militair domein naar zijn essentie van militair domein moet worden herleid. Er mogen dus geen nevenactiviteiten plaatsvinden die niets met de militaire opdracht te maken hebben. Uit het antwoord van de federale minister meen ik te kunnen opmaken dat ook hij het met die visie eens is. Het is uiter-

Van Grembergen

aard wel aangewezen dat er een sluitend protocol over wordt gemaakt.

Er zal een tijd komen dat we dankbaar zullen zijn dat er militaire domeinen waren. Op het moment dat ze niet langer nodig zijn, zullen we uiteraard nog dankbaarder zijn. Het is een patrimonium dat op die manier bewaard is gebleven. We moeten dat essentieel mede in het oog houden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11 uur.*
